

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğünün 1946 Bütçe yılı Kesinhesabına ait Uygunluk Bildiriminin sunulduğuna dair sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1946 yılı Kesinhesabı hakkında kanun tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/198, 1/292)

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğünün 1946 Bütçe yılı Kesinhesabına ait Uygunluk Bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi (3/198)

T. C.
Sayıştay
326561

25 . VI . 1951

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğünün 1946 Bütçe yılı Kesinhesabına ait Uygunluk Bildiriminin ilişik olarak sunulduğunu en derin saygılarımla arz ederim.

Sayıştay Başkan V.
F. Eke

Uygunluk Bildirimi

Anayasa ve Muhasebei Umumiye Kanunu hükümlerine uyularak bir nüshası Ulaştırma Bakanlığından Sayıştaya gönderilen Devlet Havayolları Genel Müdürlüğünün 1946 malî yılı Kesinhesabının, Sayıştayca incelenip yargılanmış olan muhasip idare hesabiyle karşılaştırılmış ve Kesinhesapta gösterilen rakamların bağlı cetvellerdeki meşruhat göz önünde tutulmak üzere kabul edilmiş bulunduğunu arz ederiz. 25 . VI . 1951.

Sayıştay Başkanı V.
F. Eke

D. 1. Başkanı V.
R. Ögel

D. 2. Başkanı
Y. Z. Aslan

D. 3. Başkanı
R. Bakuy

D. 4. Başkanı
M. A. Apak

Üye
M. İ. Erenli

Üye
N. Başak
İmzada bulunamadı

Üye
F. Özbudun

Üye
A. A. Hemen

Üye
A. K. Arıçay

Üye
F. Aktulga

Üye
A. T. Dengel

Üye
F. Işık

Üye
F. Beşkardeş

Üye
A. R. Savcı

Üye V.
H. Tuğrul

Savcı
E. Arkun

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1946 yılı Kesinhesabı hakkında kanun tasarısı (1/292)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 985, 6 - 272

27 . I . 1948

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 5 . I . 1948 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan, Devlet Havayolları Genel Müdürlüğünün 1946 yılı Kesinhesabı hakkındaki kanun tasarısının ilişkileriyle birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan
H. Saka

Gerekçe tasarısı

Katma bütçe ile idare olunan Devlet Havayolları Genel Müdürlüğünün 1946 akçalı yılı gider ve gelir bütçelerine ait Kesinhesap kanun tasarısı ve ekleri ilişik olarak sunulmuştur.

1946 yılı gider bütçesiyle (7 100 000) lira ve 4860 sayılı Kanunla da üç milyon liralık ödenek alınmış ve 1945 yılında Amerika'dan satın alınan üç adet douglas tipi uçakların bedelleri Sözleşme gereğince yılı içinde avans olarak verilmiş ise de bu uçaklar ancak 1946 Mali yılında memleketimize gelerek hizmete girmiş olmalarından dolayı 3010 sayılı Kanun gereğince verilen avans miktarı olan (586 080) lira ile birlikte ödenek miktarı (10 686 080) liraya balığ olmuş ve bu ödenekten (5 146 464) lira (81) kuruş sarfedilerek geriye (5 539 615) lira (19) kuruş yokedilecek ödenek kalmıştır.

Alınan bu ödenekten hangi hizmetler için ne miktar sarfiyat yapıldığı aşağıda gösterilmiştir.

Gider Bütçesi

Yokedilecek		Sarfolunan		Mevcut ödenek		Bölüm	Ödenegin çeşidi
Lira	K.	Lira	K.	Lira			
8 647	76	96 434	24	105 082	1	Memurlar aylığı	
399 873	36	538 783	64	938 657	3	Hizmetliler ücreti	
5 097	06	9 098	94	14 196	4	Geçici tazminat	
20 000	00		00	20 000	5	Emekli ikramiyesi	
48 488	41	82 591	59	131 080	6	Yardımlar	
11 834	90	73 165	10	85 000	7	Kilometre uçuş par.	
20 932	63	73 067	37	94 000	8	Büro giderleri	
13 438	29	35 561	71	49 000	12	Yolluklar	
1 036 671	25	1 616 253	75	2 625 925	15	Hava ve yer taşıtları giderleri	
190 197	57	224 802	43	415 000	16	Meydanlar inşaatı	
3 636 581	22	1 363 418	78	5 000 000	20. A.	4860 sayılı Kanun gereğince girişilecek yüklenmeler.	
5 391 762	45	4 113 177	55	9 504 940			
147 852	74	1 033 287	26	1 181 140		Diğer bölüm ve maddeler.	
5 539 615	19	5 146 464	81	10 686 080		Genel toplam	

Yok edilecek ödenek miktarının (5 539 615) lira (19) kuruş olarak görülmesinin başlıca sebebi, Şikago Milletlerarası Sivil Havaçılık Konferansında hava seferlerinin emniyeti bakımından tesbit edilen esaslara ait sözleşme ile yüklenilen vebiceler dolayısıyla meydanlarımızın tevsi, tadil ve ıslahına ve fennî vasıtalarla teğhizini temin maksadiyle hazırlanan porgramın tahakkuku imkânlarını sağlamak maksadiyle 4860 sayılı Kanunla yıllık ödeme miktarı beş milyon lirayı geçmemek üzere (15 000 000) liraya kadar gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişmeye yetki alınmıştır.

Sonradan gerek iş porgramının genişletilmesi, gerek meydan, inşaat, teğhizat ve sair malzeme fiyatlarında muhtelif sebeplerle husule gelen naliyet ve fiyat farkları dolayısıyla 1946 yılında inşaata başlanamamış ve 4860 sayılı Kanunla verilen (15 000 000) liralık geçici yüklenme yetkisi 11. VI. 1947 tarih ve 5076 sayılı Kanunla (43 000 000) liraya çıkarılmıştır.

1946 yılı bütçesinde bu husus için alınan (5 000 000) liralık ödenekten ancak (1 363 418) lira (78) kuruş kıymetinde uçakların sefer emniyetini temin için renç ve bıkın tesisatı alınmış ve geriye (3 636 581) lira (22) kuruş kalmıştır.

Bundan başka uçakların ârızasız işleyebilmesi için lüzumlu malzeme ve yedek edavatının yabancı memleketlerden satın alınması hakkında girişilen teşebbüsler neticesi istenilen malzemenin malî yıl sonuna kadar memlekete getirilmemesinden dolayı mubayaa yapılamamış ve bu sebeple 15 nci bölüme ait ödenekten de (1 036 671) lira (25) kuruş harcanılmamış ve bu suretle yok edilecek ödenek miktarının büyük bir kısmı yukardaki bildirişe göre yok edilecek ödenek arasında kalmıştır.

Gelir Bütçesi

1946 bütçesiyle tahmin edilen gelir miktarı (7 100 000) lira iken hava meydanlarımızın Şikago Anlaşması esaslarına göre tevsi, tadil ve ıslahı temin için 4860 sayılı Kanunla (15 000 000) liraya kadar gelecek yıllara geçici yüklenmelere yetki alınmış ve bu kanunla ayrıca (3 000 000) lira Hazineden yardım yapılmış, 1945 yılında Hazineden alınmayan (2 500 000) lira ile gelir toplamı (12 600 000) liraya baliğ olmuştur.

Bu miktardan yılı içinde tahsil edilemeyen (420 183) lira (29) kuruş 1947 yılına devrolunmuş ve (1 011 765) lira (20) kuruş da noksan tahsil edilmesinden dolayı hakiki tahsilât miktarı (11 168 051) lira (51) kuruş olmuştur.

Noksan tahsilât

Lira	K.	B.	M.		
35 888	46	1	2	Meydanlar bagaj geliri	1946 yılı içinde uçaklarla sefer yapan yolcuların tahmin edilen miktardan az bagaj eşyası götürdüklerinden dolayı bagaj gelirinden 35 888 lira 46 kuruş noksan tahsilât yapılmıştır.
1 442 308	45	3		Geçen yıldan devir	1945 yılı içinde 1946 yılı Bütçesi hazırlanırken yeni yıla devrolunacak miktarı 3 050 000 lira idi. 1945 yılı sonunda tediyesi zaruri bâzı giderler yüzünden nakit mevcudu azalmış ve dolayısıyla yeni yıla banka mevcudu 1 442 308 lira 45 kuruşluk noksaniyle devir yapılmıştır.
<u>1 478 196</u>	<u>91</u>				

Fazla tahsilât

457 089	67	1	1	Meydanlar bilet geliri	1945 yılı sonuna kadar uçak seferleri Haziran ortasında başlayıp Ekim ayında nihayet buldu. Amerika'dan satın alınan Duğlâs tipi uçakların kış seferlerini yapmaya müsait olmasından dolayı 1946 yılı içinde Adana, İzmir, İstan-
---------	----	---	---	------------------------	---

9 342 04 2	Çeşitli gelir
466 431 71	

bul ve Ankara arasında kış seferleri hiç durmadan muntazaman yapılmış ve bu sebebe binaen tahmin edilen bilet bedeli geliri 457 089 lira 67 kuruş bir fazlalık arz etmiştir. Yabancı uçakların diğer senelere nazaran 1946 yılında memleketimize fazla gelmesinden dolayı meydan kira bedeli ile bidon satış bedellerinden 9 342 lira 4 kuruş fazla gelir elde edilmiştir.

Fazlalık ve noksanlık arasındaki mukayese

Lira	K.		Lira	K.	
1 478 196	91	Noksan tahsilât	7 100 000		Bütçe ile tahmin olunan
466 431	71	Fazla tahsilât	3 000 000		4860 sayılı Kanunla Hazineden alınan
			2 500 000		1945 yılından devrolunan
			12 600 000		
			420 183	29	1947 yılına devrolunan
			12 179 816	71	
			11 168 051	51	1946 yılında tahsil olunan
1 011 765	20		1 011 765	20	

Yukardaki izahata göre tahmin edilen (12 600 000) liralık gelirden (11 168 051) lira (51) kuruş fiilen tahsil edilmiş (420 183) lirası Aralık 1946 ayında tahsili mümkün olamamasından dolayı 1947 yılına devrolunmuş ve bu suretle gelir bütçesinin tahminine nazaran tahsilât arasında (1 011 765) lira (20) kuruş hakiki bir noksanlık arz etmiştir.

Bu hususa ait hazırlanan Gelir ve Gider Kesinhesap kanunu tasarısı ve ekleri ilişik olarak sunulmuştur.

Sayıştay Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Sayıştay Komisyonu

Esas No. 1/2293-3/203

Karar No.

31 . I . 1952

Yüksek Başkanlığa

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğünün 1946 Bütçe yılı Kesinhesabı hakkında Başbakanlığın 27 . I . 1948 gün ve 71-985/6-272 sayılı yazısıyla teklif olunan kanun tasarısı Sayıştayın Uygunluk Bildirimiyle birlikte ve Sayıştay Başkanrakıbı Talât Akgün ve Devlet Havayolları Genel Müdürü Osman Nuri Baykal ile Sayman-

lık Müdürü Hıfzı Somay hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

1. Ödenekler :

1946 Bütçe yılı Bütçe Kanunu ile verilen ve sonradan ilâveten alınan ödenek miktarı 10 1000 000 liradan ibarettir. Kesinhesapta ise 586 080 lira fazlasıyla 10 586 080 liradır. Bu

fazlalık (Geçen ve eski seneler mahsubatı) özel bölümüne ait olup 1946 yılında teslim edilmek üzere satın alınan 3 adet askerî tayyarenin yolcu tayyaresi haline getirilmesi için 1944 yılında 450 000 dolârlık yani 773 040 liralık bir taahhüde girişilmiş ve 3010 sayılı Kanuna göre de avans verilmiş ise de mevzuun ertesi yıllara sâri bir taahhüdü tazammun etmesi ve Muhasebe Umumiye Kanunu gereğince kanunu mahsus istihsal edilmemiş bulunması dolayısıyla 1946 yılında bu avansa mahsup edilen 586 080 liranın muhasiplikçe mevzuata uygun görülmiyerek re'sen eşhas zimemi hesabına tahakkuk kaydolunup 1948 malî senesi Bütçe Kanununun 6 ncı maddesinin verdiği yetkiye ve Maliye Bakanlığının muvafakatiyle (eski seneler duyunu) bölümüne yapılan aktarma ile sağlanan ödeneye müsteniden 1948 yılı sarfiyatı meyanına alındığı ve muamele bu suretle ıslah edildiği halde 1946 yılı kesinhesabında da ödenek ve gider gösterilmiş olduğu anlaşılmış ve buna göre uygunluk bildiriminde gösterilen 10 100 000 lira ödenek olarak kabul edilmiştir.

2. Giderler :

Uygunluk bildiriminde gider toplamı 4 560 384 lira 81 kuruş olduğu halde kesinhesapta 586 080 lira fazlasıyla 5 146 464 lira 81 kuruş gösterilmiştir.

Bu fazlalık 1. fıkrada ödenekler kısmında bahsedilmiş olup komisyonumuzca uygunluk bildiriminde yazılı 4 560 384 lira 81 kuruş gider olarak kabul edilmiş ve bağlı cetvel de ona göre düzenlenmiştir.

3. Ödenek bakiyesi :

Gerek Bütçe Kanunu ile ve gerekse 4860 sayılı Kanunla temin edilen 10 100 000 lira ödenekten sarfedilmiyerek imhası gereken 5 539 615 lira 19 kuruşluk ödenekten :

Lira	K.	
1 036 671	25	Hava ve yer taşıtları giderleri
3 636 581	22	Girişilecek yüklemeler karşılığı
190 197	57	Meydanlar ve istasyonlar yapma ve onarma işleri
4 863 450	04	

Yukarda gösterildiği üzere 4 863 450 lira 4 kuruşu yapılan taahhüdatın senesi içinde ifa ve ikmal edilememiş olmasından mütevellit bulunduğu ve bundan başka 4805 sayılı Kanun gere-

ğince yapılacak ödemelere taallük eden 2 ncı bölüme bütçe ile mevzu 27 301 liralık ödenekten senesi içinde hiçbir gider yapılmamış olduğu görülmekle adı geçen kanunla ifası muktazi vecibelerin ne suretle yerine getirildiği hususu araştırılmış ve dairesinden verilen şifahi izahatta işbu bölüme ait tediyelerin yanlışlıkla bütçenin 24 ncü Devlet Demiryolları Emekli Sandığına katılma payı namı altındaki bölümden yapıldığı ve bu halin yalnız 1946 senesi Bütçesine munhasır kalıp ertesi senede ise ait olduğu tertipten mahsup yapılmak suretiyle bu yanlışlığın devam ettirilmediği anlaşılmıştır.

Komisyonumuzca kabul edilen ödenek ve giderlere göre ödenek bakiyesi 5 539 615 lira 19 kuruşun yok edilmesi gerekmiştir.

4. Gelirler :

Tahakkukat : Kesinhesapta ve Uygunluk Bildiriminde birbirine uygun olmak üzere 11 583 234 lira 80 kuruştur.

Tahsilât : Uygunluk bildirimiyile Kesinhesapta birbirine uygun olarak 11 168 051 lira 51 kuruştur.

5. Genel Müdürlükçe 1946 yılında yapılan 11 168 051 lira 51 kuruş tahsilâta mukabil 4 560 384 lira 81 kuruşluk sarfiyat yapılmış olduğuna göre 6 607 666 lira 70 kuruş tahsilât fazlası olarak kalmıştır.

Bu fazlalık Genel Müdürlüğün 1947 Gelir Bütçesinin 4 ncü (Geçen yıldan devredilen paralar) adı altındaki bölüme kaydedilmiş olduğu bittetik anlaşılmıştır.

Yukarıda arzolunan sebeplere ve kabul edilen ödenekler, giderler ve gelirlerin uygunluk bildiriminde yazılı miktarlara uygun olduğu anlaşılmasına göre değişik olarak düzenlenmiş bulunan kanun tasarısı Kamutayın yüksek tasvibine arz edilmek üzere sunuldu.

Sayıştay Ko.

Başkanı	Sözcü
Bursa	Erzurum
H. Ayan	M. Yazıcı
Kâtip	
İstanbul	Çorum
F. Sayımer	Ş. Gürses
Malatya	Maraş
M. Kulu	A. Bozdağ
Samsun	Siird
H. Alişan	C. Yardım
	Niğde
	S. Dellâloğlu
	Tokad
	H. Koyutürk

İmzada bulunamadı

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

*Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1946 yılı
Kesinhesap kanun tasarısı*

MADDE 1. — Devlet Havayolları Genel Müdürlüğünün 1946 yılı giderleri ilişik (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (5 146 464) lira 81 kuruştur.

MADDE 2. — Adı geçen Genel Müdürlüğün aynı yıl gelirleri (B) işaretli cetvelde yazılı olduğu üzere (11 168 051) lira (51) kuruştur.

MADDE 3. — Ödeneklerden bu yıl içinde harcanmayan ve (A) işaretli cetvelde ayrı bir sütunda gösterilen (5 539 615) lira (19) kuruş ödenek artığı iptal olunmuştur.

MADDE 4. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu kanun hükümlerini Maliye ve Ulaştırma bakanları yürütür.

Başbakan	Devlet Bakanı
<i>H. Saka</i>	Başbakan Yardımcısı
	<i>Barutçu</i>
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
<i>M. Renda</i>	<i>Ş. Devrin</i>
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
<i>Münir Birsel</i>	<i>M. H. Göle</i>
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
<i>N. Sadak</i>	<i>H. N. Keşmir</i>
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
<i>Reşat Ş. Siner</i>	<i>Güleğ</i>
Ekonomi Bakanı	Sa. ve So. Y. Bakanı
<i>Cavit Ekin</i>	<i>Dr. B. Uz</i>
G. ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
<i>Ş. Adalan</i>	<i>T. Coşkan</i>
Ulaştırma Bakanı	Ticaret Bakanı
<i>Ş. Koçak</i>	<i>M. Gündüzalp</i>

Çalışma Bakanı
T. B. Balta

SAYIŞTAY KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

*Devlet Havayolları Genel Müdürlüğünün 1946
Bütçe yılı kesinhesap kanun tasarısı*

MADDE 1. — Devlet Havayolları Genel Müdürlüğünün 1946 Bütçe yılı gideri ilişik (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (4 560 384) lira (81) kuruştur.

MADDE 2. — Adı geçen Genel Müdürlüğün 1946 Bütçe yılı geliri ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (11 168 051) lira (51) kuruştur.

MADDE 3. — Gelire nazaran yapılan gider arasındaki farkı teşkil eden (6 607 666) lira (70) kuruş tahsilât fazlası olarak kalmıştır.

MADDE 4. — Ödenekten 1946 Bütçe yılı içinde sarf olunmayan ve (A) işaretli cetvelin ayrı bir sütununda gösterilen (5 539 615) lira (19) kuruş yok edilmiştir.

MADDE 5. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu kanun hükümlerini Maliye ve Ulaştırma bakanları yürütür.

A - CETVELİ

B.	Ödeneğin çeşidi	Ödenekler		Giderler		Yokedilen ödenekler	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
1	Aylıklar	105 082		96 434	24	8 647	76
2	4805 sayılı Kanun gereğince yapılacak ödemeler	27 301		—		27 301	
3	Ücretler	938 657		538 783	64	399 873	36
4	Geçici tazminat	14 196		9 098	94	5 097	06
5	1683 sayılı Kanununun 58 nci maddesi gereğince verilecek emekli ikramiyesi ve 3424 sayılı Kanununun 5 nci maddesi gereğince verilecek tazminat	20 000		—		20 000	
6	4178, 4598 ve 4599 sayılı kanunlar gereğince yapılacak zamlar ve yardımlar	131 080		82 591	59	48 488	41
7	Kilometre uçuş parası	85 000		73 165	10	11 834	90
8	Büro giderleri	94 000		73 067	37	20 932	63
9	Basılı kâğıt ve defterler	15 000		13 509	42	1 490	58
10	Posta, telgraf ve telefon ücret ve giderleri	32 000		15 749	74	16 250	26
11	Kira karşılığı	10 000		4 294	78	5 705	22
12	Yolluklar	49 000		35 561	71	13 438	29
13	Giyecekler	50 000		49 817	99	182	01
14	4598 sayılı Kanun gereğince yapılacak tedavi giderleri ve yollukları	3 000		1 047	36	1 952	64
15	Hava ve yer taşıtları giderleri	2 652 925		1 616 253	75	1 036 671	25
16	Meydanlar ve istasyon binaları, hangar ve atelye yapma, kurma, kamulaştırma ve onarma işleri	415 000		224 802	43	190 197	57
17	Ecza ve sıhhi gereçler giderleri	7 500		6 916	22	583	78
18	Geri verilecek bilet ücretleriyle bilet satış komisyonları	60 000		57 192	04	2 807	96
19	Pasif korunma giderleri	1		—		1	
20	4306 sayılı Kanun gereğince devletçe parasız verilecek giyim eşyası bedeli ve her türlü giderleri	5 000		—		5 000	
21	Memleket iç ve dışında staj ve tahsil giderleri	2 500		—		2 500	
22	Sigorta ücreti	1		—		1	
23	İkramiye	30 000		29 859	50	140	50
24	Devlet Demiryolları Emekli Sandığına katılma payı	45 516		25 136	20	20 379	80
25	Baskı, yayım ve propaganda giderleri	5 000		4 486	20	513	80
26	Geçen yıl borçları	22 316		2 931	66	19 384	34
27	Eski yıllar borçları	25 000		846	95	24 153	05
28	1715 sayılı Kanununun 8 nci maddesi gereğince kâğıt para amortismanı	7 850		7 850		—	
29	Karşılıksız borçlar	247 075		227 569	20	19 505	80

B.	Ödeneğin çeşidi	Ödenekler		Giderler		Yokedilen ödenekler	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
20A.	4860 sayılı Kanun gereğince girişilecek yüklenmeler karşılığı	5 000 000	—	1 363 418	78	3 636 581	22
Ö.	Geçen sene ve eski seneler mahsubatı	—	—	—	—	—	—
	Toplam	10 100 000	—	4 560 384	81	5 539 615	19

B - CETVELİ

B.	M.	Gelirin çeşidi	Muhammenat		Tahsilât		
			Lira	K.	Lira	K.	
1		İşletme geliri					
	1	Meydanlar bilet geliri	600 000	—	1 003 145	97	
	2	Meydanlar bagaj geliri	100 000	—	59 969	97	
2		Çeşitli gelirler	85 000	—	82 244	02	
3		Hazineden yardım	3 265 000	—	8 415 000	—	
4		Geçen yıldan devredilen paralar	6 050 000	—	1 607 691	55	
		Genel Toplam	10 100 000	—	11 168 051	51	

